

Sprawozdanie z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Cekcyn na lata 2017-2023

Rada Gminy Cekcyn uchwałą XXIX/269/17 z dnia 28 grudnia 2017 r. przyjęła Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Cekcyn na lata 2017-2023. Założeniem opracowanego dokumentu było podjęcie działań w sferze społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej, wpływających na poprawę stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków na obszarze rewitalizacji do jego zrównoważonego rozwoju. Rok 2023 był ostatnim rokiem obowiązywania Lokalnego Programu Rewitalizacji, który stanowił narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Na etapie tworzenia Programu, analiza sytuacji społeczno – gospodarczej i funkcjonalnej przestrzeni gminy, wskazała na występowanie obszarów wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych. Program rewitalizacji w gminie Cekcyn realizowany był w jej siedzibie – miejscowości Cekcyn. Pomimo, że jest to miejscowość o najlepszym stanie ogólnego rozwoju mierzonego wskaźnikami gospodarczymi, czy dostępem do infrastruktury społecznej, wykazywała też zdecydowanie największą koncentrację i skalę problemów społecznych, które wpływały na możliwości rozwojowe nie tylko samego Cekcyna, ale również całej gminy. W ramach programu rewitalizacji, obszar zdegradowany został zawężony do miejscowości Cekcyn. Obszar rewitalizacji w momencie uchwalania Programu w 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2023 r., czyli w ostatnim roku jego obowiązywania zamieszkiwany był przez 2071 osób, które stanowiły odpowiednio w 2017 roku - 30,63%, a w 2023 r. – 30,30% ogółu stałych mieszkańców gminy. W okresie obowiązywania dokumentu nie uległa zmianie powierzchnia obszaru rewitalizacji, która wynosiła 386,3 ha i stanowiła 1,53% ogółu powierzchni gminy.

Ustalenia dotyczące programowanych działań rewitalizacyjnych w gminie Cekcyn zostały przedstawione w czterostopniowym ujęciu hierarchicznym. Wyznaczono jeden główny cel programu: *Rewitalizacja miejscowości Cekcyn*, oraz trzy główne kierunki programu rewitalizacji i odpowiadające im przedsięwzięcia:

1. Poprawa sytuacji materialnej ludności → Aktywizacja społeczno-gospodarcza miejscowości Cekcyn.

2. Rozwój usług i infrastruktury na rzecz włączenia i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu seniorów → Uruchomienie w Cekcynie Centrum Usług Społecznych oraz Program solidarności i integracji międzypokoleniowej.

3. Poprawa bezpieczeństwa publicznego w miejscowości Cekcyn → Poprawa bezpieczeństwa poprzez działania społeczne i infrastrukturalne.

Dodatkowo w Programie zostały wskazane projekty uzupełniające, które miały wpływać pośrednio na rozwiązanie zdiagnozowanych na etapie opracowywania dokumentu problemów.

W ramach punktu 1 przedsięwzięcia *Aktywizacja społeczno-gospodarcza miejscowości Cekcyn* 1 sierpnia 2018 r. utworzono podmiot ekonomii społecznej: Spółdzielnia socjalna „Borowiackie smaki” z siedzibą w Cekcynie, której założycielami są Gmina Cekcyn i Powiat Tucholski. Podstawowym rodzajem działalności spółdzielni jest przygotowywanie i dostawa posiłków do Szkoły Podstawowej w Cekcynie oraz Przedszkola Leśny Zakątek w Cekcynie. Poza tym spółdzielnia oferuje usługi cateringowe dla klientów indywidualnych. Ponadto świadczyła usługi cateringowe dla gospodarstwa opiekuńczego w Cekcynie, na rzecz Kujawsko Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie. W okresie wakacji w 2019 r. spółdzielnia prowadziła sprzedaż jedzenia typu fast food, napojów i lodów w namiocie usytuowanym nad jeziorem cekcyńskim. Działalność odbywała się na podstawie zezwolenia ze Starostwa Powiatowego na postawienie namiotu oraz umowy na okresową dzierżawę terenu zawartą z Gminnym Ośrodkiem Kultury który zarządza plażą. W czasie pandemii podmiot korzystał z rządowej pomocy tarczy antykrzysowej, rozszerzył też swoją działalność o świadczenie usług z zakresu dezynfekcji i ozonowania pomieszczeń. W 2020 r. w ramach współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu dostarczał codziennie posiłki do osób samotnych, z terenu gminy Cekcyn, Lubiewo, Śliwice i Tuchola. Pracownicy spółdzielni wykorzystali czas „przeestoju” na podnoszenie kwalifikacji z wykorzystaniem środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Pomimo trudności związanej z obostrzeniami pandemicznymi, w 2021 r. udało się zrealizować inwestycję w postaci budowy mroźni, co pozytywnie wpłynęło na rozwój Spółdzielni. W związku z agresją Rosji na Ukrainę i pomocy naszym wschodnim sąsiadom, od marca 2022 roku spółdzielnia odpowiedzialna była za wyżywienie uchodźców z Ukrainy, którzy przebywali w obiektach zbiorowego zakwaterowania, na terenie gminy Cekcyn. Podmiot zatrudnia średnio 6 osób. W zależności od potrzeb posiłkuje

się zatrudnianiem pracowników na umowę zlecenia. Spółdzielnia „Borowiackie Smaki” cały czas się rozwija. Inwestuje w sprzęty i szkolenia pracowników, podnosząc tym samym jakość świadczonych usług.

W zakresie kierunku 2. Rozwój usług i infrastruktury na rzecz włączenia i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu seniorów zrealizowano dwa przedsięwzięcia. Najważniejszą i największą inwestycją była przebudowa i rozbudowa budynków na cele związane z usługami dla ludności starszej – Centrum Usług Społecznych. W 2019 roku gmina przygotowała projekt i kosztorysy do wniosku rewitalizacyjnego na przebudowę i rozbudowę budynków przy ul. Wczasowej 14 w Cekcyńie wraz z wyposażeniem na cele związane z usługami dla ludności starszej. W styczniu 2020 roku gmina złożyła wniosek o dofinansowanie do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, za pośrednictwem Partnerstwa Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie”, na przebudowę i rozbudowę budynków przy ul. Wczasowej 14 w Cekcyńie. Wartość kosztorysowa zadania opiewała na kwotę 2.141.823,68 zł. Na początku października 2020 r. został ogłoszony przetarg na przebudowę budynków na ulicy Wczasowej, który został unieważniony. Pod koniec listopada przetarg został ogłoszony ponownie. Spośród 3 złożonych ofert, najkorzystniejszą ofertę złożyła firma: Zakład Remontowo – Budowlany i Handel Róża Wiśniewska z Mąkowskiego z ceną 2.177.100,00 zł. Pod koniec grudnia 2020 roku została podpisana umowa z Województwem Kujawsko – Pomorskim o dofinansowanie projektu w kwocie 1700.000.000 zł ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020. W dniu 17 stycznia 2021 r. przekazaliśmy Wykonawcy plac budowy, ale ze względu na złe warunki pogodowe prace przygotowawcze i rozbiórkowe rozpoczęły się w połowie lutego. Na początku 2021 r. zawnioskowaliśmy do Urzędu Marszałkowskiego o zwiększenie dofinansowania o 10 %, pochodzącego ze środków krajowych, a 1 lipca 2021 roku podpisaliśmy aneks do umowy, zwiększający dofinansowanie do 1.914.182,36 zł i wydłużający termin realizacji projektu z 29 października 2021 roku na 29 stycznia 2022 roku. W dniu 16 listopada 2021 r. ogłosiliśmy przetarg nieograniczony na dostawę wyposażenia, który ze względu na specyfikację zamówienia został podzielony na 3 części. W wymaganym terminie składania dokumentacji wpłynęło 15 ofert, z czego najkorzystniejszą ofertę w poszczególnych częściach złożyli:

- Część 1 zamówienia na sprzęt elektroniczny, firma TAS Tomasz Orlikowski z siedzibą w Kutnie, na ul. Grunwaldzkiej 12/83 z ceną - 19.643,10 zł brutto, z którą 20 grudnia 2021 r. zawarliśmy umowę na zakup i dostawę wyposażenia zgodnego ze złożoną

ofertą.

- Część 2 - Meble, sprzęt AGD i wyposażenia pozostałe, najkorzystniejszą ofertę również złożyła firma TAS Tomasza Orlikowskiego z Kutna z oferowaną kwotą - 82.791,30 zł brutto, z którą również podpisaliśmy umowę 20 grudnia 2021 r.
- Części 3 - Sprzęt do ćwiczeń fizycznych - najtańszą ofertę, na kwotę - 16.711,90 zł brutto zaproponowała firma ASTAGLOBAL S.C. Paweł Król, Łukasz Brzoza z siedzibą w Kwidzynie, na ul. Krańcowej 1, z którą gmina 16 grudnia 2021 roku zawarła umowę na zakup, dostawę i montaż sprzętu, zgodnego ze specyfikacją przetargową.

Sprzęt elektroniczny i sprzęt do ćwiczeń fizycznych został dostarczony do 14 stycznia 2021 r., natomiast do umowy na dostawę mebli zawarliśmy z Wykonawcą aneks, wydłużający termin dostawy mebli do 28 lutego br., tym samym wydłużyliśmy termin rozliczenia wniosku z Urzędem Marszałkowskim do końca marca 2022 roku.

Całkowity koszt projektu zamknął się kwotą 2.296.246,30 zł. Dofinansowanie ze środków zewnętrznych wyniosło 83,36% – tj. 1.914.182,36 zł. Ze środków Unii Europejskiej kwota dofinansowania wyniosła 1.700.000 zł, a wsparcie z budżetu państwa - 214.182,36 zł.

Drugim najważniejszym kierunkiem działań, które miały zapobiegać wykluczeniu społecznemu seniorów wskazanym w Programie był Program solidarności i integracji międzypokoleniowej. W styczniu 2022 r. jako gmina złożyliśmy do Partnerstwa „Lokalna Grupa Działania Bory Tucholskie” trzy wnioski o dofinansowanie w ramach realizacji tzw. „projektów miękkich”, finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, dodatkowo wniosek o wsparcie złożył Gminny Ośrodek Kultury w Cekcynie. Wszystkie projekty społeczne były uzupełnieniem inwestycji dotyczącej przebudowy budynków przy ul. Wczasowej 14 w Cekcynie, a ich realizacja była niezbędna dla realizacji wskaźników wskazanych w Programie i warunkowała otrzymanie dofinansowania na działania inwestycyjne. W kwietniu zostały podpisane umowy o dofinansowanie na projekt aktywizacji zawodowej skierowany do osób biernych zawodowo, 2 projekty skierowane do seniorów, oraz 1 projekt na działania międzypokoleniowe młodzieży i seniorów z wykorzystaniem tzw. usług wzajemnościowych – cekcyńskiego banku czasu. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 300.000 zł.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji w 2022 r. zrealizowaliśmy następujące projekty:

- **„Aktywni w Cekcynie”**- w ramach zadania 16 uczestników projektu zostało objętych usługami aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym i zdrowotnym,

spośród tych osób 12 objętych zostało objętych działaniami o charakterze zawodowym. Projekt zrealizował zajęcia z psychologiem i doradcą zawodowym, kursy zawodowe i zajęcia sojoterapeutyczne. Projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 150.000 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizował Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie.

- **„Starsi i młodszy razem – Cekcyński Bank Czasu”** – projekt zakładał działania międzypokoleniowe grupy 30 osób: młodzieży i seniorów, a jego efektem było powstanie pierwszego cekcyńskiego banku czasu, gdzie najcenniejszą walutą był czas. Projekt realizował Gminny Ośrodek Kultury w Cekcynie. Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego, w kwocie 50.000 zł wynosiło 95 % kosztów projektu.
- **„Więcej wiosny w Jesieni”** – celem projektu była aktywizacja społeczna 25 seniorów powyżej 60 roku życia zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu gminy Cekcyn oraz podniesienie wiedzy i umiejętności 3 osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Łącznie odbyło się 80 godzin zajęć grupowych ze specjalistami (psychologiem, dietetykiem, trenerem, instruktorem tańca) 40 godziny warsztatów (manualnych, plastycznych i kulinarnych), 28 godzin wsparcia indywidualnego (dietetyk i badania audiometryczne), 3 spotkanie grupowe dla osób z otoczenia z psychologiem, 2 wyjazdy kulturalno – integracyjne, 2 otwarte spotkania integracyjne. Całkowity koszt zadania wyniósł 53.140,00 zł, przy dofinansowaniu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w kwocie 50.000 zł.
- **„Seniorzy – TERAZ działaMY!”** – projekt obejmował działania dla grupy 28 osób z terenu gminy Cekcyn, przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu osób starszych. Łącznie przeprowadzono 151 godzin zajęć grupowych i indywidualnych, 4 wyjazdy integracyjne. W ramach projektu zakupiono bębny djembe, które były niezbędne do prowadzonych zajęć z muzykoterapii. Całkowity koszt zadania wyniósł 53.140,00 zł, przy dofinansowaniu w wysokości 95% ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2023 r. w ramach Programu Rewitalizacji dodatkowo zrealizowaliśmy projekt pn. „Zakup sprzętów pozwalających rozwijać pasje i zainteresowania dzieci i młodzieży w Gminie Cekcyn”, który uzyskał dofinansowanie w kwocie 113.545,57 zł ze środków Unii Europejskiej, co stanowiło 97,42% kosztów zakupu sprzętów. W ramach którego zakupiono: aparaty fotograficzne, laptopy, tablety z długopisami, przenośne mini projektory, mikrofony

przewodowe, nagłowne i systemy bezprzewodowe), kolumny, kanapy, stoliki, pufy i siedziska oraz zestawy długopisów 3D z filamentami. Do młodzieży z Orkiestry "Campanella" trafiły nowe instrumenty muzyczne: (20 mandolin, 5 gitar i 2 kolumny basowe). Sprzęty będą pomagać dzieciom i młodzieży do 25 roku życia rozwijać pasje i zainteresowania w pozalekcyjnych kółkach zainteresowań: fotograficznym, manualno - plastycznym, teatralnym oraz tanecznym oraz pomogą rozwijać muzyczne talenty członkom Orkiestry "Campanella" podczas prób i występów.

W zakresie projektów uzupełniających wskazanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji, udało się przebudować ulicę Główną i Okrężną. W 2019 r. gmina zrealizowała przedsięwzięcia: 2.1.3. Budowa siłowni plenerowych dla seniorów w Cekcynie oraz 2.1.6 Zagospodarowanie parku na ulicy Parkowej w Cekcynie. Całkowity koszt projektu wyniósł 168.019,87 zł, przy dofinansowaniu ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie 102.086,00 zł. W 2023 roku został wykonany projekt uzupełniający 2.1.5. Dostosowanie budynku Urzędu Gminy w Cekcynie do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych – przebudowa wejścia wraz z montażem windy. W zakresie projektów uzupełniających nie udało się zrealizować doposażenia wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego. Szukanie możliwości dofinansowania zewnętrznego na ten cel będzie przedmiotem naszych dalszych starań, już poza strukturami Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Nie do końca udało się zrealizować założenia wskazane w dokumencie jako przedsięwzięcie 3 - Poprawa bezpieczeństwa poprzez działania społeczne i infrastrukturalne. O ile ze środków własnych gminy rozbudowaliśmy system monitoringu przez zakup i montaż kamer na boiskach sportowych, przy hali widowiskowo-sportowej i budynku „Hoplandu”, niestety dwukrotnie nie udało się nam pozyskać środków zewnętrznych na działania miękkie zwiększające świadomość w zakresie przeciwdziałania przestępczości młodzieży i seniorów oraz bezpieczeństwo seniorów poprzez udziale w kursach samoobrony.

Podsumowując, realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji przyczyniła się w znacznej części do rozwiązania problemów wskazanych w ankietach na etapie tworzenia diagnozy do Programu. Przede wszystkim powstało nowe miejsce na rzecz integracji międzypokoleniowej – tzw. „Hopland”, który ma duże możliwości rozwoju w celu zaspokajania różnych potrzeb mieszkańców. Tym samym udało się przekształcić zdegradowaną przestrzeń po byłym gospodarstwie rolnym w centrum wsi, co znacznie poprawiło walory estetyczne w strefie ochrony konserwatorskiej kościoła w Cekcynie. Powstał podmiot ekonomii społecznej

w zakresie gastronomii, który cały czas się rozwija, dobrze sobie radzi na rynku i rozszerza, a nawet wypełnia lukę w zakresie oferty żywienia. Zrealizowaliśmy projekty na rzecz integracji międzypokoleniowej i przeciwdziałaniu wykluczeniom społecznym osób starszych, jednakże mimo wielu działań podjętych w ramach realizacji Programu, koniecznym jest wprowadzenie ciągłych, wielopłaszczyznowych i komplementarnych działań na rzecz osób starszych, zarówno w zakresie opieki zinstytucjonalizowanej, jak i działań aktywizujących seniorów. Ze względu na statystyki, trendy demograficzne i sygnalizowane potrzeby seniorów ważnym będzie znalezienie możliwości finansowania powyższych działań w przyszłości.

Kierownik Referatu Rozwoju Lokalnego,
Kultur, Sportu i Turystyki

Monika Szczęsna

- Cekcyn, 7 czerwca 2024 r.